

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 03.04.2023 klo 14:16. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

547/2022**Hankintaohjelmien; Pirkanmaan hyvinvointialueen vaarallisen jätteen, terveydenhuollon erityisjätteen ja tietosuojajätteen kuljetuksen ja käsittelyn hankinnan osa-alue 1. Vaarallisen jätteen kuljetus ja käsittely****Lisätietoja päätöksestä**

Tukipalvelujohtaja Pekka Erola, puh. 050 308 9340, pekka.erola@pirha.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Hankintalakimies Noora Kosonen, noora.kosonen@tuomilogistiikka.fi

Päätös esitys

Kierto Ympäristöpalvelut Oy:n hankintaohjelmavaatimus hylätään.

Perustelut

Pirkanmaan hyvinvointialueen tukipalvelujohtaja päätti 22.12.2022 vaarallisen jätteen kuljetuksen ja käsittelyn sekä astiavuokrauksen hankinnasta. Hankintamenettelyä oli julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) (jäljempänä Hankintalaki) 32 §:n mukainen avoin menettely. Kyseessä on EU-kynnysarvon ylittävä palveluhankinta. Hankinnasta lähetettiin hankintailmoitus julkaistavaksi HILMA-palveluun 09.11.2022 ja tarjouspyyntö oli saatavilla Tarjouspalvelu.fi-toimittajaportalissa.

Määräaikaan 09.12.2022 klo 12 mennessä tarjouksen osa-alueeseen 1 jättivät seuraavat neljä (4) yritystä: Fortum Waste Solutions Oy (0350017-4), Kierto Ympäristöpalvelut Oy (2278555-8), L&T Teollisuuspalvelut Oy (3155936-8) ja Remeo Oy (0946005-4).

Hankintayksikkö tarkisti saatujen tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarjousajan päätyttyä. Hankintalain 74 §:n mukaisesti tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjoamansa tavaran, palvelun tai rakennusurakan olevan tarjouspyynnössä ja muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintalain 74 §:n mukaan tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset on suljettava tarjouskilpailusta. Kaikki tarjoukset todettiin tarjouspyynnön mukaisiksi.

Päätöksenteon perusteena oli kokonaistaloudellisesti edullisin hinnaltaan halvin tarjous. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytettiin halvinta hintaa, koska laatu oli otettu huomioon vähimmäisvaatimuksissa. Jokainen osa-alue vertailtiin erikseen. Osa-alueen 1 vertailuhinta muodostui laskemalla yhteen tarjoajan Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Fimlab Laboratoriot Oy:n hinnoittelutaulukkoihin ilmoittamat kokonaishinnat.

Tarjoajien vertailuhinnat olivat osa-alueen 1 osalta seuraavat:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 03.04.2023 klo 14:16. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

•	Fortum Waste Solutions Oy	132 286,39 €
•	Kierto Ympäristöpalvelut Oy	271 453,14 €
•	Remeo Oy	642 348,30 €
•	L&T Teollisuuspalvelut Oy	646 888,40 €

Pirkanmaan hyvinvointialueen tukipalvelujohtajan 22.12.2022 tekemän päätöksen mukaan sopimus Pirkanmaan hyvinvointialueen vaarallisen jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä (osa-alue 1) tehdään Fortum Waste Solutions Oy:n (0350017-4) kanssa.

Hankintalain 132.1 §:ssä säädetään hankintaoikaisun tekemisestä. Hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Hankintalain 133.1 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta.

Kierto Ympäristöpalvelut Oy (jatkossa Kierto) on 05.01.2023 tehnyt hankintapäätöksestä hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen. Hankintaoikaisun vireilletulosta on 17.01.2023 ilmoitettu niille, joita asia koskee. Hankintaoikaisua koskeva vaatimus on tämän päätöksen liitteenä (Liite 1).

Hankintaoikaisuvaatimuksessaan Kierto pyytää, että hankintayksikkö kumoaa Fimlab Laboratoriot Oy:n (jatkossa Fimlab) 21.12.2022 tekemän virheellisen hankintapäätöksen hankinnan osa-alueessa 1. Vaarallisen jätteen kuljetus ja käsittely ja korjaa virheellisen menettelynsä tekemällä uuden virheettömän tarjousvertailun ja hankintapäätöksen tai, ellei se ole mahdollista, järjestää uuden virheettömän tarjouskilpailun.

Kierto esittää, että hankintapäätös on virheellinen ja puutteellinen, koska tarjouspyynnön vastaisesti Pirkanmaan hyvinvointialue (jatkossa PIRHA) ja Fimlab eivät ole tehneet omia, erillisiä hankintapäätöksiä. Lisäksi Kierto esittää, että tarjouspyynnön lääkejätteiden välivarastoinnin kieltovaatimus perusteettomasti rajoittaa kilpailua, syrjii ja kohtelee epätasapuolisesti Kiertoa ja muita tarjoajia. Kierto perustelee väitettä muun muassa sillä, että lääkejätteiden välivarastoinnin kieltäminen estää Kiertolta, muilta tarjoajilta tai tarjoajiksi aikovilta mahdollisuuden viedä lääkejätteitä pois Suomesta hyväksytyyn loppusijoitukseen ulkomaille.

Kierto tuo myös esiin, että tarjouspyynnön "Hinnoittelutaulukko vaarallinen jäte PIRHA" -liitteessä oli laskukaavavirhe, josta hankintayksikkö tiedotti tarjoajille päivää ennen tarjousten viimeistä jättöpäivää. Kierto toteaa, että hankintayksikkö korjasi itse taulukon laskukaavavirheen muuttamalla tarjousten hintatietoja, eikä Kiertolla ole hallussaan lopullista tarjousten vertailussa käytettyä tarjousta, joka sisältäisi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 03.04.2023 klo 14:16. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

hankintayksikön korjaamat hintatiedot. Kierto katsoo, että oikeusturvansa kannalta sen ja muiden tarjoajien olisi pitänyt saada korjattu tarjouksensa, jossa on oikeat ja korjatut hintatiedot.

Hankintaoikaisuvaatimuksessaan Kierto vielä toteaa, että voittaneen tarjoajan Fortum Waste Solutions Oy:n kokonaishinta vaikuttaa alhaiselta suhteessa hankinnan kokonaisarvoon ja muiden tarjoajien tarjoushintoihin.

Hankintayksikön vastaus oikaisuvaatimukseen

Hankintayksikön tekemä hankintapäätös

Kierto väittää virheellisesti, että tarjouspyynnöllä ilmoitetusta poiketen Pirkanmaan hyvinvointialue ei olisi tehnyt omaa hankintapäätöstä hankinnan osa-alueesta 1.

Hankinta on järjestetty hankintarenkaana ja molemmat hankintarenkaan jäsenet, Pirkanmaan hyvinvointialue ja Fimlab Laboratoriot Oy, tekivät hankinnan osa-alueesta 1 oman hankintapäätöksen. Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintapäätös annettiin tarjoajille tiedoksi 22.12.2022. Myös Fimlab Laboratoriot Oy:n hankintapäätös annettiin tarjoajille tiedoksi 22.12.2022.

Välivarastointia koskeva vaatimus

Tarjouspyynnön sivulla 20 todetun mukaisesti *"Tays Keskussairaalaalta ja Tays Hatanpäältä jätteet tulee kuljettaa suoraan, ilman välivarastointia, käsittelylaitokseen" -- "muista paikoista kuljetettuna sallitaan korkeintaan yksi välivarastointipaikka"*.

Hankintayksikkö painottaa, että välivarastoinnin kiellossa on kyse Tampereen yliopistollisen sairaalan ja sairaala-apteekin vastuulla olevan tartuntavaarallisen jätteen, lääke-, solunsalpaajien oheis-, röntgenfilmi- ja tunnistettavan biologisen jätteen käsittelystä. Lääketurvallisuudesta vastaava viranomais Fimea on linjannut, että sairaala-apteekki vastaa lääkejätteistään niiden hävittämiseen saakka. Niiden olinpaikan, kuljetusreittien ja määränpään tulee olla sairaala-apteekin tiedossa. Sairaala-apteekki katsoo, että sen vastuu lääkejätteistä täyttyy parhaiten siten, että lääkejätteitä ei välivarastoida kuljetusyrityksen toimesta.

Lääkejätteiden välivarastointi ja uudelleenpakkaaminen ovat turvallisuusriskejä muun muassa seuraavista syistä:

- Lääkejätteet sisältävät potilastietoja.
- Lääkejätteet sisältävät väärinkäyttöön soveltuvia lääkkeitä, kuten huumausaineita ja pääasiassa keskushermostoon vaikuttavia (PKV) -lääkkeitä.
- Lääkejäteastia ei ole tarkoitettu avata missään prosessin vaiheessa. Kannessa oleva suljettu turvasinetti on merkki siitä, että lääkejätteet on toimitettu koskemattomina suoraan sairaala-apteekista loppukäsittelylaitokselle.
- Lääkejäteastiassa voi olla vuotavia lääkejätteitä, jolloin niiden käsittely ja uudelleenpakkaus on merkittävä turvallisuusriski.

Fimean määräyksessä Sairaala-apteekin ja lääkekeskuksen toiminta 6/2012, kohdassa 11, on todettu, että asiattomien pääsy lääkejätteiden säilytystilaan tulee estää. Lisäksi esimerkiksi huumausainelaisissa (373/2008, 26 §) todetaan yksiselitteisesti, että

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 03.04.2023 klo 14:16. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

huumausaineet on varastoitava tilassa, jonne sivullisten pääsy on estetty. Myös jätteinä mainitut aineet ovat huumausaineita ja väärinkäyttöriskin alla.

Asiaa koskevien erityislakien ja -määräysten perusteella on selvää, että hankintayksiköltä edellytetään erityistä huolellisuutta. Välivarastoinnin kiello turvaa tämän huolellisuusveloitteen toteutumista, sillä sairaala-apteekin vastuu säilyy erittäin velvoittavana aina lääkejätteiden hävittämiseen asti. Välivarastoinnin kiellon katsominen kohtuuttomaksi osoittaisi hankinnan kohteen puutteellista tuntemusta. Välivarastointi lisää aikaa ja mahdollisuuksia väärinkäytösten tapahtumiselle ja on siten riski huolellisuusveloitteen toteutumiselle.

Nyt kyseessä olevien, sairaala-apteekin toiminnassa syntyvien jätteiden käsittelyssä on kyse erityisen kriittisestä, riskeiltään merkittävästä palveluun sisältyvästä toiminnosta, jossa mahdollisimman lyhyt valvontaketju on perusteltu. Välivarastoinnin kieltämiselle on siten olemassa erityinen syy. Sairaala-apteekin toimintaan liittyvien erityispiirteiden ja sairaala-apteekin painavan vastuun vuoksi on selvää, että välivarastointia ei voida sallia.

Huomioiden toiminnon kriittisyys, siihen liittyvät merkittävät riskit ja sairaala-apteekin painava vastuu, on vaatimus välivarastoinnin kiellosta oikeassa suhteessa hankinnan päämäärään ja laatuun. On myös selvää, että kohtuuttomana ei voida pitää hankintayksikön huolellista vastuuvetoitteen täyttämistä.

Excel-kaavan korjaaminen

Hankintayksikkö on 7.12.2022 lähettänyt kaikille tarjoajille seuraavan viestin koskien tarjoajien täytettäväksi edellytettyä hinnoittelutaulukkoa:

"Tiedote koskien tarjouspyynnön osa-aluetta 1. Vaarallisen jätteen kuljetus ja käsittely

"Hinnoittelutaulukko vaarallinen jäte PIRHA" -liitteen ensimmäiseltä välilehdeltä (Tays Keskussairaala) puuttuu laskukaava ruudusta 33I (Biologisesti tahriintunut ser / jätteenkäsittelymaksut annetuilla määrillä €/vuosi). Laskukaavan tulisi olla G33*H33. Laskukaavan puuttumisen vuoksi kyseisen jätejakeen jätteenkäsittelymaksun vuosihinnaksi tulee hinnoittelutaulukossa 0 euroa/vuosi.

Tarjoajan tulee syöttää Biologisesti tahriintuneelle ser -jätteelle jätteenkäsittelymaksu € /tonni pyydetysti ruutuun G33. Hankintayksikkö lisää taulukkoon kaavan tarjousten saapumisen jälkeen, jolloin kyseisen jätejakeen käsittelymaksu (€/vuosi) lasketaan oikein, ja se tulee huomioiduksi tarjouksen loppusummassa. Hankintayksikkö tarkistaa kaikki saapuneet tarjoukset ja korjaa tarjousten summat tarjouspalveluun siten, että Biologisesti tahriintunut ser -jätejakeen jätteenkäsittelymaksun vuosihinta tulee huomioiduksi oikein tarjousten kokonaishinnoissa."

Kuten viestin sisällöstä käy ilmi, se ei ole edellyttänyt tarjoajilta toimia. Kyse on ollut epäolennaisesta asiasta ja teknisen virheen korjaamisesta, joka merkityksettömydestään huolimatta on kuitenkin haluttu saattaa tarjoajien tietoon.

Viestissä tarjoajille on annettu tiedoksi niin puuttunut kaava (G33*H33) kuin solu (G33), josta kaava on puuttunut. Tarjoajilla on siten ollut kaikki tarvittava tieto, jotta he ovat voineet laskea muutoksen vaikutuksen omaan tarjoukseensa. Muutoksen vaikutus tarjoushintoihin on ollut marginaalinen. Hankintayksikön huomioitua

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 03.04.2023 klo 14:16. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

puuttuneen kaavaan vaikutuksen, on voittaneen tarjoajan tarjoushinta noussut 1 680 eurolla ja Kierton tarjous 3 000 eurolla. Näin ollen voittaneen tarjoajan kokonaishinta on noussut 130 606,39 eurosta 132 286,39 euroon ja Kierton kokonaishinta 268 453,14 eurosta 271 453,14 euroon. Korjauksella ei ole ollut vaikutusta tarjoajien sijoittumiseen tarjouskilpailussa, eikä siten hankintamenettelyn lopputulokseen tai Kierton asemaan hankintamenettelyssä.

Toisin kuin Kierto esittää, tarjoajien oikeusturvan toteutuminen ei ole edellyttänyt, että tarjoajat saisivat nähtäväkseen tarjouksensa hankintayksikön tekemän korjauksen jälkeen. Kuten edellä on todettu, tarjoajilla on ollut tiedossa puuttunut laskukaava sekä tarjouksensa mukainen yksikköhinta, jonka he ovat kyseiseen soluun syöttäneet. Tarjoajat ovat voineet todentaa korjauksen marginaalisen vaikutuksen omaan tarjoukseensa.

Sen sijaan, mikäli laskukaavan huomioimisen jälkeen korjatut hinnat olisi annettu tarjoajille tiedoksi, tämä olisi mahdollistanut muiden tarjoajien tarjouksiin sisältyneiden salassapidettävien hintatietojen paljastumisen.

Voittaneen tarjoajan tarjoushinta

Kierton mukaan voittaneen tarjoajan tarjoushinta vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta suhteessa hankinnan kokonaisarvoon ja muiden tarjoajien tarjoushintoihin. Kierto epäilee tarjoushintojen erojen johtuneen tarjouspyynnön epäselvyydestä

Hankintayksikkö huomauttaa, että sen perusteella, että tarjouspyyntöön saadaan erihintaisia tarjouksia ei voida päätellä, että tarjouspyyntö olisi ollut epäselvä. Voittanut tarjoaja pystyy itse tarjoamaan vaarallisen jätteen loppusijoituspaikan, mikä selittää tarjousten välisiä hintaeroja, eivätkä erot johdu tarjouspyynnön epäselvyydestä. Tarjouspyyntö on ollut vaatimuksiltaan selkeä ja yksiselitteinen ja se, että tarjoaja pystyy tarjoamaan loppusijoituspaikan, on ollut pääsyy voittaneen tarjouksen alhaisemmalle hinnalle.

Voittaneen tarjoajan tarjoama hinta ei myöskään poikkea hankintarenkaan jäsenillä nyt käytössä olevista sopimushinnoista. Hankinnan ennakoitu kokonaisarvo Pirkanmaan hyvinvointialueen osalta hankinnan osa-alueessa 1 oli 625 000 €, jota voittaneen tarjoajan tarjoama kokonaisarvo 661 431,95 € varsin hyvin vastaa.

Edellä esitetyn perusteella Kierto Ympäristöpalvelut Oy:n hankintaoikaisuvaatimus on perusteeton. Hankintamenettelyssä ei ole tapahtunut virhettä, eikä asiaan ole tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Kierto Ympäristöpalvelut Oy:n hankintaoikaisua koskeva vaatimus esitetään hylättäväksi.

Muutoksenhaku:

Tukipalvelujohtajan hankintaoikaisua koskevaan päätökseen ei voi hakea muutosta.

Julkisista hankinnoista annetun lain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta hallinto-oikeudesta kuntalain (410/2015) eikä lain oikeudenkäynneistä hallintoasioissa (808/2019) nojalla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 03.04.2023 klo 14:16. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Päätös

Päätän, että Kierto Ympäristöpalvelut Oy:n hankintaohjelmavaatimus hylätään esityksen mukaisesti.

Päätöksen peruste

Hallintosääntö 22§

Tiedoksi

Tarjoajat, Pirha: Pekka Erola, Esa Särkimäki, Hanna Järvinen, Tuomi Logistiikka Oy: Ira Leiviskä, Päivi Peltonen, hankintapalvelut@tuomilogistiikka.fi, hankintalakimiehet@tuomilogistiikka.fi

Allekirjoitus

Pekka Erola, tukipalvelujohtaja

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Nähtävillä Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 4.4.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 03.04.2023 klo 14:16. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§ 22/2023

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).